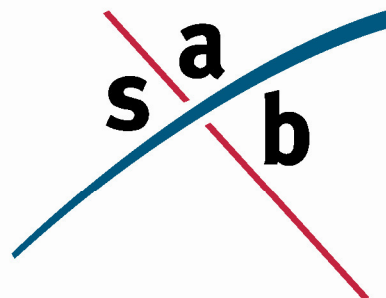

SAB • Arnhem
bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem
T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl
KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam
SAB • Eindhoven

memo

aan: Gemeente Lingewaard
van: Paul Kerckhoffs
datum: 20 maart 2015
betreft: Luchtkwaliteit Huissen, Steenbergerveld Herstructurering glastuinbouwgebied
project: 140187

INLEIDING

Tussen Huissen en Angeren is een glastuinbouwgebied gelegen. Dit gebied wordt geherstructureerd. De meeste glastuinbouwbedrijven in het gebied voldoen niet meer aan de door de glastuinbouwsector gewenste schaalgrootte om een rendabel bedrijf voort te zetten. Herstructurering van het glastuinbouwgebied is nodig om de sector te behouden en de ruimtelijke kwaliteit van het gebied te verbeteren.

Eén van de maatregelen zijn wegaanpassingen op de Steenbergerveld, het Zeegsepad en de Tienmorgen en de aanleg van een weg tussen de Steenbergerveld en het Zeegsepad.

Voor deze nieuwe ontwikkeling wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Onderzoek naar de uitvoerbaarheid van het initiatief is onderdeel van het bestemmingsplanproces. In voorliggende notitie wordt de uitvoerbaarheid van het initiatief beschouwd voor wat betreft het aspect luchtkwaliteit. Hiervoor gelden meerdere wettelijke en beleidsmatige kaders. Dit maakt dat de onderzoeksopzet tweeledig is, namelijk:

- 1 Toets NIBM;
- 2 Toets grenswaarden in het kader van goede ruimtelijke ordening;

WETTELIJK KADER

De Wet luchtkwaliteit (verankerd in de Wet Milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit, waarin onder andere grenswaarden voor vervuulende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als PM₁₀ (fijn stof) de maatgevende stoffen waarvan de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor. Vanaf 1 januari 2015 dient het bevoegd gezag de luchtkwaliteit ook toetsen aan de grenswaarde voor PM_{2,5}. Op basis van onderzoek door het Planbureau voor de Leefomgeving kan worden gesteld dat als aan de grenswaarden voor PM₁₀ wordt voldaan, ook aan de grenswaarde voor PM_{2,5} wordt voldaan.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd, kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die sinds 2010 van kracht zijn. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Projecten die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in het NSL in de provincies c.q. regio's waar overschrijdingen plaatsvinden. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Projecten die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden, aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO₂ en PM₁₀ betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

RESULTATEN

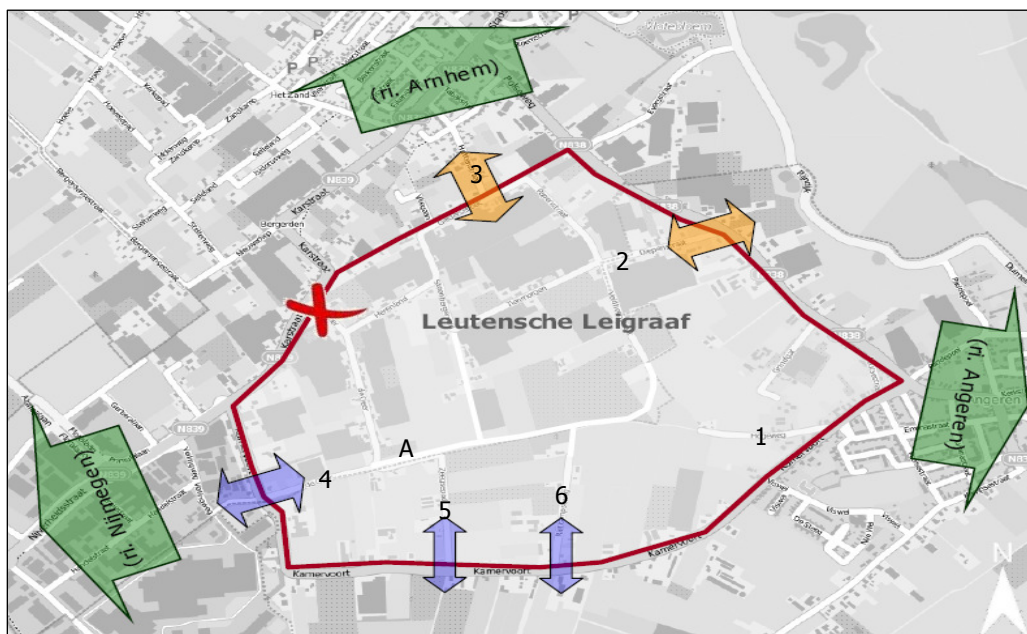
Toets NIBM

Het plan bestaat uit de herstructurering van het glastuingebied tussen Huissen en Angeren. In het kader van deze herstructurering worden enkele wegen in het gebied aangepast en de weg tussen de Steenbergerveld en het Zeegsepad. Hierdoor wijzigt de verkeersstructuur in het gebied en nemen de verkeersintensiteiten op diverse wegen toe.

Opgemerkt wordt dat het project is opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De herstructurering van het glastuingebied tussen Huissen en Angeren is aangemeld als projectnummer 247. In voorliggende notitie wordt getoetst of de planbijdrage getoetst aan de NIBM-grens van 1,2 µg/m³.

In het kader van de herstructurering is een verkeersonderzoek¹ uitgevoerd. Uit het verkeersonderzoek blijkt dat het gebied wordt ontsloten op 6 punten. In de navolgende figuur zijn de ontsluitingspunten weergegeven.

¹ Verkeersgeneratie berekeningen 2014-2025, Gebied Leutensche Leigraaf in Lingewaard, uitgevoerd door: Bureau de Groot Volker, rapportnummer: 660-03, d.d. 11 december 2014

In het verkeersonderzoek van Bureau Groot Volker wordt uitgegaan van een drietal situaties:

- 1) Huidige situatie 2014: situatie zonder herstructurering;
- 2) Tussenscenario: toekomstige situatie met een deel van de herinrichting (eerste fase);
Het doortrekken van de Steenbergerveld naar De Geer is de eerste fase van de herinrichting. Het doortrekken van de Veldhoenstraat en de nieuwe ontsluiting van het gebied via de Rietkampseweg worden in de eerste fase van het project nog niet uitgevoerd.
- 3) Toekomstige situatie 2025: toekomstige situatie met de volledige herinrichting.

In de onderstaande tabel staan de verkeersintensiteit voor het jaar 2014, het tussenscenario, de toekomstige situatie 2025 en de toename van de verkeersintensiteit weergegeven. Ook is het percentage vrachtverkeer weergegeven.

Verkeersgegevens							
	Etmaal- intensiteiten huidige situatie 2014	Tussenscenario			Toekomstige situatie 2025		
		Etmaal- intensiteiten	Toe- name	Perce- tage vracht- verkeer	Etmaal- intensiteiten	Toe- name	Perce- tage vracht- verkeer
Hogeweg (1)	84	95	11	11,6%	95	11	11,6%
Diepenstraat (2)	451	500	49	4,0%	611	160	3,3%
Papestraat (3)	690	853	163	2,5%	765	75	5,0%
De Geer (4)	279	866	587	37,4%	1017	738	33,7%
Zeegsepad (5)	40	43	3	4,7%	43	3	4,7%
Rietkampseweg (6)	70	133	63	10,5%	171	101	25,7%
Verlengde Zeegsepad (A)	-	517	517	49,9%	651	651	39,8%

Met behulp van de NIBM-rekentool² (versie mei 2014) is de verslechtering van de luchtkwaliteit ten gevolge van het plan berekend. Daarbij is per ontsluitingsweg uitgegaan van de situatie met de hoogste intensiteiten. In voorgaande tabel zijn de betreffende intensiteiten rood gemarkeerd en vetgedrukt.

Een plan is in betekenende mate wanneer de toename van de luchtverontreiniging (NO₂ of PM₁₀) meer is dan 1,2 µg/m³. Wanneer een plan "niet in betekenende mate"(NIBM) bijdraagt aan de luchtkwaliteit, is toetsing van het plan aan de grenswaarden op grond van de Wm niet noodzakelijk.

Bij het opstellen van de NIBM-rekentool is uitgegaan van een worstcase situatie: bij de berekening van de concentratietoename zijn de kenmerken van het verkeer, de straat en de omgeving zo gekozen dat een situatie ontstaat met een maximale luchtverontreiniging.

Standaard gaat de NIBM-rekentool uit dat het rekenpunt ligt op 5 meter van de wegrand. Op basis van de gewijzigde Handreiking Reken aan luchtkwaliteit, Actualisatie 2011, mag worden gerekend met een afstand van het rekenpunt tot de wegrand van 10 meter. In dit onderzoek is dan ook gerekend op 10 meter uit de wegrand.

De gebruikte NIBM-rekentools zijn als bijlage bijgevoegd in deze notitie. De resultaten van de berekeningen met de NIBM-rekentool zijn in de onderstaande tabel weergegeven.

	Resultaten	
	NIBM-rekentool	
	Stikstofdioxide (NO ₂) in µg/m ³	Fijn stof (PM ₁₀) in µg/m ³
Hogeweg (1)	0,02	0,00
Diepenstraat (2)	0,16	0,03
Papesestraat (3)	0,15	0,03
De Geer (4)	2,85	0,35
Zeegsepad (5)	0,00	0,00
Rietkampseweg (6)	0,33	0,04
Verlengde Zeegsepad (A)	2,89	0,34

Conclusie NIBM-toets

Uit de berekening met de NIBM-tool blijkt dat de planbijdrage van de herstructurering van de het kassengebied groter is de NIBM-grens van 1,2 µg/m³, daardoor zal het plan 'in betekenende mate' (IBM) bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een toetsing aan de grenswaarden is op basis van de Wm noodzakelijk, aan gezien het plan IBM is. In het kader van de Wm wordt inzichtelijk gemaakt of er sprake van een dreigende grenswaarde overschrijding.

² Een rekenprogramma voor luchtkwaliteit, dat gebaseerd is op het luchtmodel CAR. Dit rekenmodel is gepubliceerd op InfoMil, door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu

TOETS GRENSWAARDEN

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de lokale luchtkwaliteit onderzocht, zodat onacceptabele gezondheidsrisico's kunnen worden uitgesloten. Hiertoe is de monitoringstool³ uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geraadpleegd. De monitoringstool geeft inzicht in de concentraties stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM_{2.5} en PM₁₀) in het plangebied tussen 2013 en 2030. De monitoringstool kent scenario's zonder en met lokale maatregelen die er voor moeten zorgen dat op termijn overal aan de grenswaarden wordt voldaan. Beide typen scenario's laten in de toekomst een afname van de concentraties zien. Dit komt doordat bedrijven en het verkeer steeds schoner worden door technologische verbeteringen. De monitoringstool maakt duidelijk dat de concentraties luchtvervuilende stoffen in de peiljaren 2013, 2015, 2020 en 2030 in het plangebied onder de grenswaarden liggen die op Europees niveau zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu tegen schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

Conclusie grenswaarden

In de onderstaande tabel staan de concentraties fijn stof (PM₁₀ en PM_{2.5}) en stikstofdioxide (NO₂) ter hoogte van de ontsluitingswegen van het plangebied weergegeven voor de jaren 2013, 2015, 2020 en 2030.

	Concentraties ter hoogte van de ontsluitingswegen						
	Stikstofdioxide (NO ₂), Jaargem. concentratie			fijn stof (PM ₁₀), jaargem. concentratie			fijn stof (PM _{2.5}), jaargem. concentratie
	NSL- monitorings tool	NIBM-tool	Totaal	NSL- monitorings tool	NIBM-tool	Totaal	
2013	29,4 µg/m ³	2,9 µg/m ³	32,3 µg/m ³	23,6 µg/m ³	0,4 µg/m ³	24,0 µg/m ³	15,2 µg/m ³
2015	26,6 µg/m ³	2,9 µg/m ³	29,5 µg/m ³	24,3 µg/m ³	0,4 µg/m ³	24,7 µg/m ³	15,1 µg/m ³
2020	20,0 µg/m ³	2,9 µg/m ³	22,9 µg/m ³	22,9 µg/m ³	0,4 µg/m ³	23,3 µg/m ³	13,8 µg/m ³
2030	14,8 µg/m ³	2,9 µg/m ³	17,7 µg/m ³	21,3 µg/m ³	0,4 µg/m ³	21,7 µg/m ³	12,3 µg/m ³
Grenswaarden			40,0 µg/m ³			40 µg/m ³	25 µg/m ³

Uit de tabel blijkt dat de concentraties luchtverontreinigende stoffen onder de grenswaarden in de vier jaren (2013, 2015, 2020 en 2030) liggen. Deze grenswaarden zijn op Europees niveau vastgesteld ter bescherming van mens en milieu tegen schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's. Tevens geven de uitkomsten uit de monitoringstool aan dat de concentraties van de luchtvervuilende stoffen in de peiljaren 2015 en 2020 in het plangebied verder afnemen. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

Als bijlage zijn de grafische weergaven van de toetspunten uit de monitoringstool weergegeven. Bij de grafische weergaven zijn de hoogste concentraties PM₁₀, PM_{2.5}, en NO₂ voor de jaren 2013, 2015, 2020 en 2030 in tabelvorm weergegeven.

³ <http://www.nsl-monitoring.nl/viewer/>

Besluit gevoelige bestemmingen

Gevoelige bestemmingen zoals scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en zorgtehuizen genieten op grond van het "Besluit gevoelige bestemmingen" extra bescherming. Substantiële uitbreiding of nieuwvestiging binnen 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een Rijksweg is alleen toegestaan als de concentraties luchtvervuilende stoffen zich onder de grenswaarden bevinden.

Uit een inventarisatie blijkt dat er geen scholen, kinderdagverblijven, bejaardenhuizen en zorgtehuizen in het plangebied zijn gelegen. Bovendien liggen de concentraties luchtverontreinigende stoffen onder de grenswaarden in de vier beschouwde jaren (2013, 2015, 2020 en 2030). Er is geen sprake van een dreigende overschrijding. Het besluit gevoelige bestemmingen vormt daarmee geen belemmering voor de realisatie van het plan.

Conclusie

Op basis van het voorgaande kan geconcludeerd worden dat zowel vanuit de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening de luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor het onderhavige initiatief.

NIBM-berekening Hogeweg (1)

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		11
Aandeel vrachtverkeer		11,6%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,02
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,00
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

NIBM-berekening Diepenstraat (2)

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		160
Aandeel vrachtverkeer		3,3%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,16
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,03
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

NIBM-berekening Papesestraat (3)

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		163
Aandeel vrachtverkeer		2,5%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,15
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,03
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

NIBM-berekening De Geer (4)

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		738
Aandeel vrachtverkeer		33,7%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	2,85
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,35
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is mogelijk in betekenende mate; nader onderzoek noodzakelijk		

NIBM-berekening Zeegsepad (5)

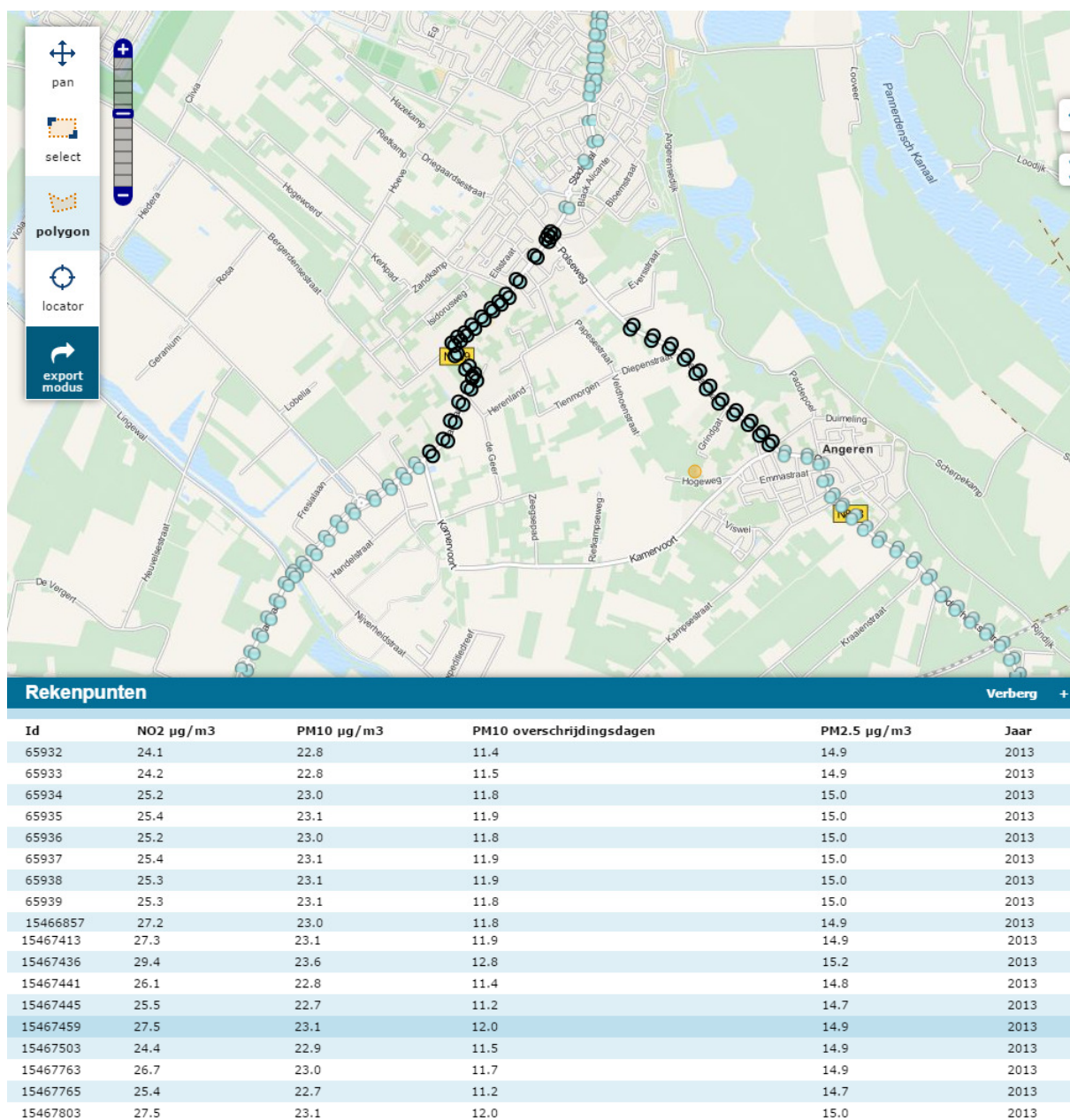
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		3
Aandeel vrachtverkeer		4,7%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,00
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,00
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

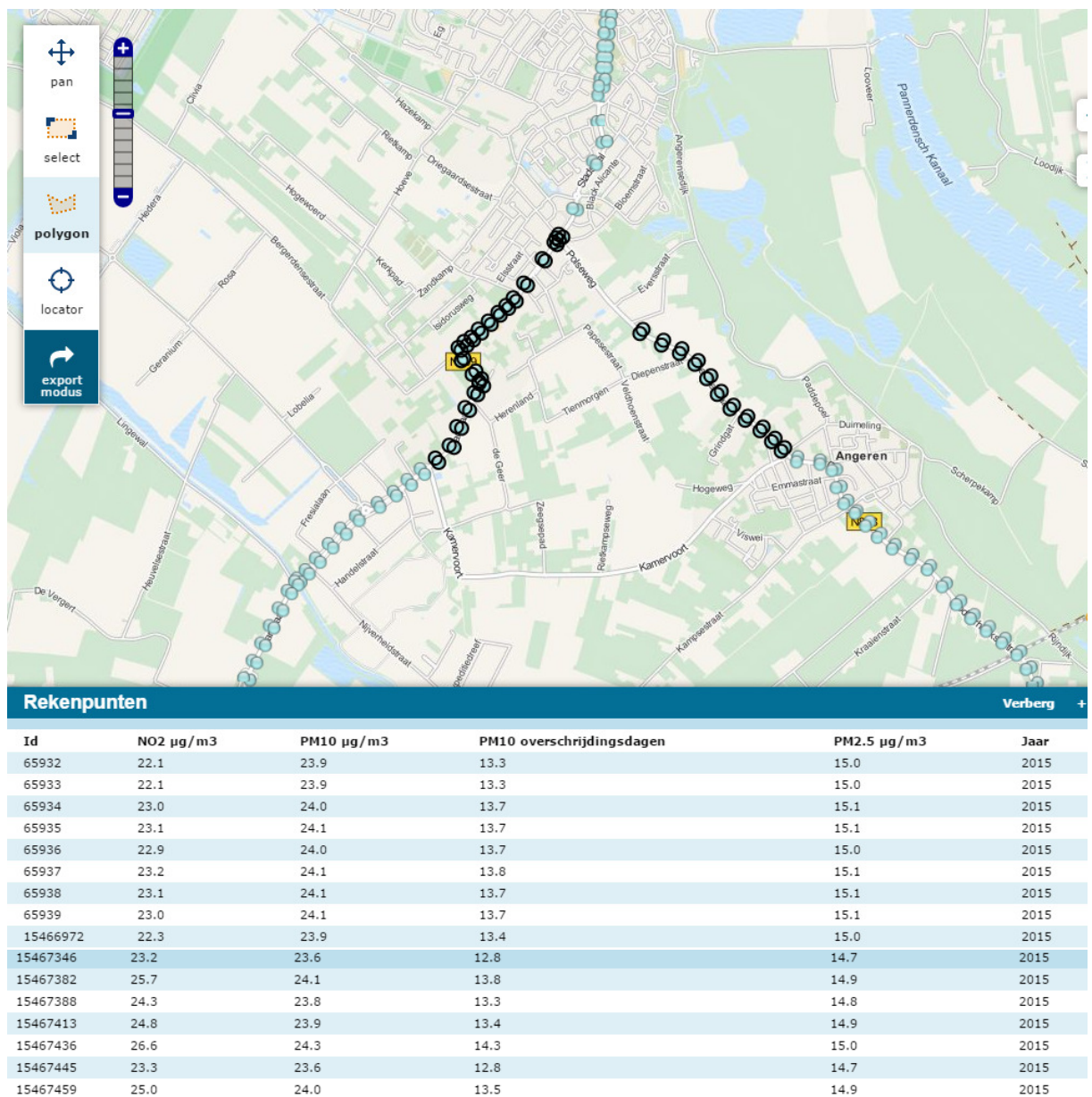
NIBM-berekening Rietkampseweg (6)

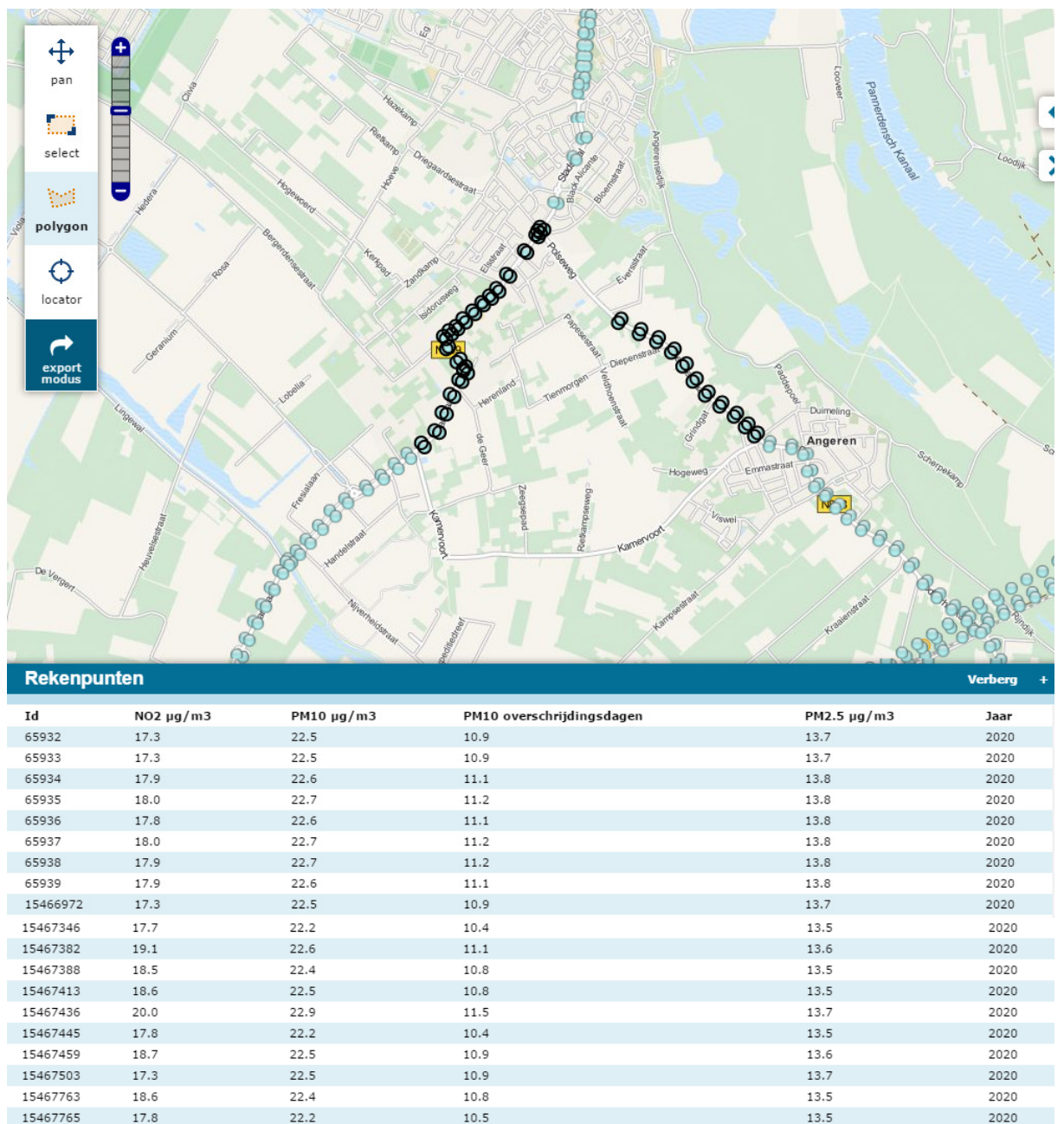
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		101
Aandeel vrachtverkeer		25,7%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,33
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,04
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

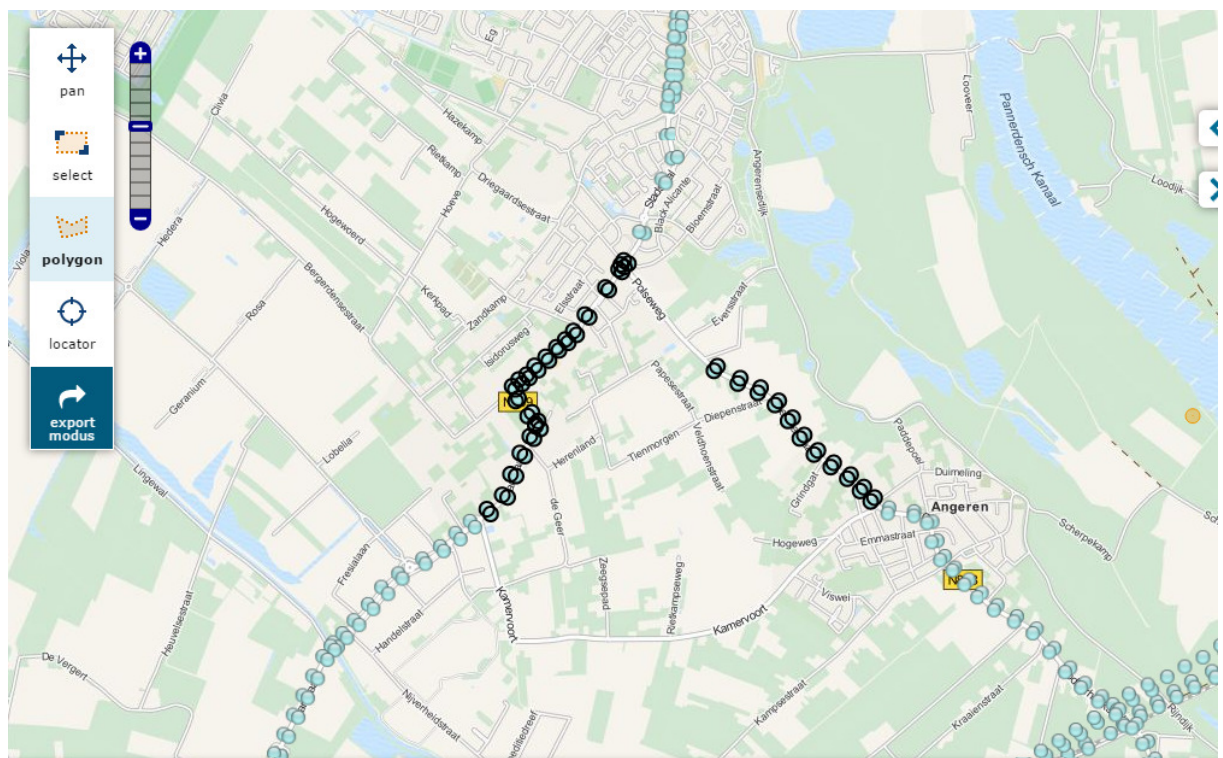
NIBM-berekening Verlengde Zeegsepad (A)

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		651
Aandeel vrachtverkeer		39,8%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	2,89
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,34
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is mogelijk in betekenende mate; nader onderzoek noodzakelijk		

Rekenpunten

Verberg +

Id	NO2 µg/m3	PM10 µg/m3	PM10 overschrijdingsdagen	PM2.5 µg/m3	Jaar
65932	13.3	20.9	8.7	12.3	2030
65933	13.3	20.9	8.7	12.3	2030
65934	13.7	21.1	8.9	12.3	2030
65935	13.7	21.1	8.9	12.3	2030
65936	13.6	21.1	8.9	12.3	2030
65937	13.7	21.1	9.0	12.3	2030
65938	13.7	21.1	8.9	12.3	2030
65939	13.6	21.1	8.9	12.3	2030
15467382	14.4	21.1	8.9	12.2	2030
15467388	14.0	20.9	8.7	12.1	2030
15467413	14.1	20.9	8.8	12.1	2030
15467436	14.8	21.3	9.2	12.3	2030
15467445	13.6	20.7	8.5	12.1	2030
15467459	14.1	21.0	8.8	12.1	2030
15467503	13.3	20.9	8.8	12.3	2030
15467763	14.1	20.9	8.7	12.1	2030
15467765	13.7	20.7	8.5	12.1	2030
15467803	14.3	21.0	8.9	12.2	2030